

STAATSBLAD VAN HET KONINKRIJK DER NEDERLANDEN

781 WET van 23 december 1974, houdende wijziging van de Wet gewetensbezwaren militaire dienst.

WIJ JULIANA, BIJ DE GRATIE GODS, KONINGIN DER NEDERLANDEN, PRINSES VAN ORANJE-NASSAU, ENZ., ENZ., ENZ.

Allen, die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten:

Alzo Wij in overweging genomen hebben, dat de tewerkstelling van de erkende gewetensbezwaarden en de uitvoering van de daarop toepasselijke regelen onder een andere Minister dan Onze Minister van Defensie behoren te ressorteren;

Zo is het, dat Wij, de Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Artikel I

De Wet gewetensbezwaren militaire dienst (*Stb.* 1962, 370)¹⁾ wordt als volgt gewijzigd:

A. In artikel 1, eerste lid, vervallen de woorden: „Onze Minister”: Onze Minister van Defensie.

B. In de artikelen 3; 4, eerste lid; 5, eerste en derde lid; 6, eerste en tweede lid; en 7, eerste lid onder *d* en zesde lid, wordt in plaats van „Onze Minister” gelezen: „Onze Minister van Defensie”.

C. In de artikelen 11; 12, vierde lid; 13, eerste, tweede en derde lid; 14, tweede lid; 15, derde en vijfde lid; 16, derde lid; 20, eerste lid, 21, eerste lid; 23; 26, tweede lid; 27, tweede en derde lid; 30; 39, eerste lid; 41, tweede lid; 43, derde lid; 51, onder *b*; en 56, derde lid, wordt in plaats van „Onze Minister” gelezen: „Onze Minister van Sociale Zaken”.

Artikel II

Deze wet treedt in werking op een door Ons te bepalen tijdstip.

Lasten en bevelen, dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst, en dat alle ministeriële departementen, autoriteiten, colleges en ambtenaren, wie zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven ten Paleize Soestdijk, 23 december 1974.

JULIANA.

De Minister van Defensie,

VREDELING.

De Minister van Sociale Zaken a.i.,

VREDELING.

De Minister van Justitie,

VAN AGT.

Uitgegeven de zevenentwintigste december 1974.

De Minister van Justitie,

VAN AGT.

Zie voor de behandeling in de Staten-Generaal:

Bijl. Hand. II 1972/73, 12 447;

Bijl. Hand. II 1973/74, 12 447; 1974/75, 12 447; Hand. II 1974/75, bladz. 76-90;

Bijl. Hand. I 1974/75, 12 447 (19); Hand. I 1974/75, bladz. 43.

¹⁾ Laatstelijk gewijzigd bij de wet van 8 april 1971, *Stb.* 231.

782 BESLUIT van 23 december 1974, houdende wijziging van het Besluit gewetensbezwaren militaire dienst.

WIJ JULIANA, BIJ DE GRATIE GODS, KONINGIN DER NEDERLANDEN, PRINSES VAN ORANJE-NASSAU, ENZ., ENZ., ENZ.

Op de voordracht van de Staatssecretaris van Defensie, C. L. J. van Lent, van 10 december 1974, nr. 389.168/8C, gedaan mede namens Onze Ministers van Sociale Zaken en van Justitie;

Overwegende:

dat Onze Minister van Sociale Zaken bij de Wet van 23 december 1974 (*Stb.* 781) is belast met de behartiging van de aangelegenheden betreffende de tewerkstelling van hen wier gewetensbezwaren tegen de vervulling van militaire dienst van welke aard ook, zijn erkend, en dat in verband hiermede het Besluit gewetensbezwaren militaire dienst (*Stb.* 1964, 404) dient te worden aangepast;

Gelet op de Wet gewetensbezwaren militaire dienst (*Stb.* 1962, 370);

De Raad van State gehoord (advies van 18 december 1974, nr. 10);

Gezien het nader rapport van de Staatssecretaris van Defensie, C. L. J. van Lent van 20 december 1974, nr. 389.168/8K, uitgebracht mede namens Onze Ministers van Sociale Zaken en van Justitie;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Artikel I

Het Besluit gewetensbezwaren militaire dienst (*Stb.* 1964, 404)¹⁾ wordt als volgt gewijzigd:

A

In artikel 1, eerste lid, vervalt onderdeel b en worden de letters c, d, e, f en g onderscheidenlijk gewijzigd in b, c, d, e en f.

B

In de artikelen 2, 4, derde lid, 5, eerste en tweede lid, 6, eerste en tweede lid, 7, derde lid, 8, tweede, derde en vierde lid, 10, eerste lid, 11, eerste lid, 13, 14, eerste lid, 15, 16, eerste lid, 17, 18, en 20, eerste en tweede lid, wordt in plaats van „Onze Minister” gelezen: Onze Minister van Defensie.

C

In de artikelen 22, 23, 25, eerste, tweede en derde lid, 26, eerste lid, 28, 29, 30, derde lid, 31, eerste lid, 32, derde, vierde, vijfde en zesde lid, 35, 36, derde lid, 37, 39, 40, eerste en tweede lid, 41, 42, 48, tweede lid, 52, 56, 57, eerste lid, en 58, eerste en derde lid, wordt in plaats van „Onze Minister” gelezen: Onze Minister van Sociale Zaken.

D

In artikel 48, eerste lid, wordt in plaats van „Onze Ministers van Defensie, Justitie en Binnenlandse Zaken” gelezen: Onze Ministers van Sociale Zaken, van Justitie en van Binnenlandse Zaken.

E

Artikel 59 wordt gelezen:

Artikel 59. De voor de uitvoering van dit besluit nodige regelen worden door Onze Minister van Defensie, onderscheidenlijk Onze Minister van Sociale Zaken, ieder voor zoveel hem betreft, vastgesteld.

Artikel II

Dit besluit treedt in werking op een door Ons te bepalen tijdstip.

Lasten en bevelen dat dit besluit met de daarbij behorende nota van toelichting in het *Staatsblad* zal worden geplaatst en dat daarvan afschrift zal worden gezonden aan de Raad van State.

Soestdijk, 23 december 1974.

JULIANA.

De Staatssecretaris van Defensie,
C. L. J. VAN LENT.

De Minister van Sociale Zaken a.i.,
VREDELING.

De Minister van Justitie,
VAN AGT.

Uitgegeven de zevenentwintigste december 1974.

De Minister van Justitie,
VAN AGT.

NOTA VAN TOELICHTING

Bij de Wet van 23 december 1974 (*Stb.* 781) tot wijziging van de Wet gewetensbezwaren militaire dienst is de Minister van Sociale Zaken belast met de behartiging van de aangelegenheden betreffende de tewerkstelling van hen wier gewetensbezwaren tegen de vervulling van militaire dienst van welke aard ook, zijn erkend. Zulks brengt mede, dat ook in het Besluit gewetensbezwaren militaire dienst de Minister van Sociale Zaken, voor wat betreft de behartiging van bovengenoemde aangelegenheden, dient te worden aangewezen als de ter zake verantwoordelijke en bevoegde bewindsman. Artikel I voorziet hierin.

De ondergetekenden realiseren zich, dat de vraag kan rijzen of het gewenst is en of het thans reeds mogelijk zou zijn de gewetensbezwaarden door andere wijzigingen van het besluit verder buiten de militaire sfeer te brengen. Met betrekking tot een aantal punten blijven immers voor de gewetensbezwaarden ook in de nieuwe situatie aanrakingspunten met die sfeer bestaan, dit o.m. als gevolg van het feit dat op hen verschillende voor dienstplichtige militairen geldende regelingen van overeenkomstige toepassing blijven. Ook zij in dit verband gewezen op de omstandigheid, dat sommige voor de gewetensbezwaarden geldende regelingen in zekere mate op militaire leest zijn geschoeid, hetgeen door velen van hen als een ongewenste relatie met de militaire sfeer wordt ervaren. Bij het voorgaande valt dan o.m. te denken aan: de vaststelling van de geschiktheid tot het vervullen van de vervangende dienst, welke geschiedt overeenkomstig de regelen welke voor dienstplichtigen gelden en waarbij de Inspecteur van de militair geneeskundige dienst wordt ingeschakeld (artikel 24 van het besluit); de beslissing op aanvragen om vrijstelling wegens het bekleden van een geestelijk ambt of een godsdienstig menslievend ambt of opleiding tot zodanig ambt, waarbij de inhoud van bij het Dienstplichtbesluit behorende tabellen in acht wordt genomen (artikel 32); de overeenkomstige toepassing van het Mobilisatievrijstellingsbesluit, in het kader van de buitengewone vervangende dienst (artikel 40, derde lid); de financiële bepalingen (artikelen 43 tot en met 45; en met name ook de tuchtrechtelijke bepalingen (artikelen 46 tot en met 58).

De mogelijkheid om genoemde bepalingen, die alle min of meer het verband met militaire instanties of militaire regelingen handhaven, thans te wijzigen, is beperkt door het bestaande tweede lid van artikel 57 van de Wet gewetensbezwaren militaire dienst, dat voorschrijft dat de rechtspositie van de erkende gewetensbezwaarden zoveel mogelijk op gelijke wijze wordt geregeld als die van de dienstplichtige militairen.

Onderzocht zal moeten worden in hoeverre een verdergaande losmaking uit de door betrokkenen als militair ervaren sfeer, wenselijk en mogelijk is. Hierbij dient dan in aanmerking te worden genomen, dat een enkele van de hierboven genoemde relaties thans ten voordele van de erkende gewetensbezwaarden strekt en anderzijds dat in het oog moet worden gehouden, dat een bevoorrechte positie van de erkende gewetensbezwaarden ten opzichte van de dienstplichtige militairen moet worden vermeden.

Het voorgaande brengt mede dat eventueel gewenste andere wijzigingen in ieder geval niet op korte termijn te realiseren zijn. Zij zullen, nadat de tweede ondergetekende, die hierbij in eerste instantie betrokken is, zich in de problematiek van de tewerkstelling van gewetensbezwaarden heeft ingewerkt en daarmede enige ervaring heeft opgedaan, in overweging worden genomen. Thans moest worden volstaan met die wijzigingen van het Besluit gewetensbezwaren militaire dienst, die ten gevolge de Wet van 23 december 1974 strikt noodzakelijk zijn.

De Staatssecretaris van Defensie,
C. L. J. VAN LENT.

De Minister van Sociale Zaken,
BOERSMA.

De Minister van Justitie,
VAN AGT.

¹⁾ Laatstelijk gewijzigd bij Koninklijk besluit van 8 mei 1973, *Stb.* 222.